

Позитивне право – це таке право, що існує внаслідок його утвердження певним уповноваженим органом або особою.

В останньому контексті якраз і набуває конкретного звучання категорія «суб'єктивне право» - як міра юридично можливої поведінки, що задовольняє інтереси певної особи; належить окремим особам чи суб'єктам, і полягає в наявності в кожного з них певних юридичних можливостей.

З огляду на зазначене на увагу заслуговує і категорія «невід'ємні права». При цьому О. Пушкіна вважає за необхідне особливо наголосити на тому, що роль доктрини природного права полягає не стільки у виділенні тих чи інших прав людини (адже про право на життя, право на свободу думки, право на власну громадянську позицію писали ще античні мислителі та юристи), скільки у запропонованому способі їх обґрунтування, коли вони набули ознак невід'ємності та невідчужуваності [2, с. 18].

Відтак «свобода» і «безпека» є взаємодоповнюваними та взаємозалежними категоріями, які у політико-правовому вимірі найперше набувають форми прав і свобод людини. Призначенням же сучасної правової держави є чи має стати належне правове забезпечення таких прав і свобод, водночас неухильно дотримуючись принципу щодо гармонійного співвідношення свободи і безпеки (безпеки кожної окремої людини, а також національної та державної безпеки).

Література

1. Свобода або/і безпека: міркують філософи та правозахисниця / 22 лютого 2019 року; UA: Радіо Культура. URL: <https://zmina.ua/media/svoboda-abo-i-bezpeka-mirkuyut-filosofy-ta-pravozahysnyczya/>

2. Пушкіна О. Невід'ємні права людини у контексті розвитку доктрини природного права. *Юридична Україна*. 2005. № 6. С. 12-18.

УДК 340.349.6(043.2)

Дувінг В.О., здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Олещенко В.Ю., к.держ.упр.

ПРАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Для українського суспільства проблема національної безпеки у сучасних умовах є надзвичайно актуальною, що обумовлено необхідністю захисту суверенітету і територіальної цілісності держави від посягань на

конституційний лад від зовнішньої воєнної агресії. Національна безпека втрачає будь-який сенс без участі держави, тому що саме державні інститути є активними рушійними чинниками забезпечення національної безпеки, через діяльність яких національна безпека набуває свого сутнісного значення. Право утворює певний змістовний простір національної безпеки, затверджуючи її форму та ознаки, саме тому правотворча діяльність держави, що відображається у нормах права є важливим аспектом забезпечення національної безпеки України.

Найбільш значимими трансформаційними чинниками правотворчої політики України у сфері національної безпеки є наявність агресивної політики з боку сусідньої країни, анексія частини території нашої держави, відсутність реальної легітимної національної державної влади в окремих регіонах, а також напружена політична ситуація у світі. Важливого значення набувають питання ефективного правового регулювання діяльності суб'єктів сфери безпеки і оборони на національному та міжнародному рівнях. Такими суб'єктами є РНБО України, Збройні Сили та інші військові формування України, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, правоохоронні і розвідувальні органи та інші суб'єкти сектору безпеки і оборони. Правотворча діяльність цих суб'єктів є важливою у формуванні концепції права національної безпеки та визначенні його ознак. Напрями правотворчої діяльності у сфері національної безпеки є багатосторонніми, але всі вони базуються на основних принципах національної безпеки – суверенітет, територіальна цілісність, конституційний лад та безпечні умови життєдіяльності суспільства.

Правовий режим сфери національної безпеки характеризується досить жорсткими правилами упорядкування суспільних відносин, що забезпечує імперативний метод правового регулювання. Домінування національних інтересів в об'єктивації права національної безпеки має межу, якою стає забезпечення права людини на життя, а інші основоположні права і свободи людини у виключних випадках обмежуються заради збереження життя людини і соціуму загалом [1, с. 90]. Правотворчість є правовою формою діяльності суб'єктів системи управління національною безпекою, яка здійснюється відповідно до їхньої компетенції, на основі й на виконання законів та підзаконних нормативних правових актів. Їхнє основне призначення полягає у створенні правових норм, які встановлюють, змінюють або відмінюють правові відносини, визначають зміст діяльності щодо забезпечення національної безпеки і надають їм загальнообов'язкової сили. Правотворча діяльність у системі управління національною безпекою розглядається як процес створення відомчих нормативних актів при відповідному забезпеченні технологій їхньої підготовки та прийняття. Така діяльність має на меті забезпечити:

юридичне закріплення існуючих у сфері національної безпеки відносин та їхнє правове регулювання; формування нових безпекових відносин, відсутніх у поточний момент, але бажаних чи необхідних із погляду виконання перспективних завдань; ліквідацію відносин і ситуацій, що віджили та гальмують процес реалізації національних інтересів. Правотворча діяльність у сфері безпеки відображає систему теоретико-методологічних, нормативно-правових, інформаційно-аналітичних, організаційно-управлінських, розвідувальних, контррозвідувальних, оперативно-розшукових, кадрових, науково-технічних, ресурсних та інших заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для реалізації національних інтересів, джерел добробуту, ефективне функціонування самої системи забезпечення національної безпеки. Саме тому правотворча діяльність вимагає постійного моніторингу актуальності встановлених засад здійснення безпекової політики, а також їх удосконалення відповідно до сучасних обставин.

Таким чином, питання національної безпеки України має кардинально важливе значення в контексті загального розвитку країни, а правотворча діяльність держави має сприяти створенню дійової стратегічної політики, що забезпечуватиме життєво важливі національні інтереси нашої держави. Воєнні події в Україні, а також інтеграція нашої держави до євроатлантичних структур і у світове співтовариство є рушійними чинниками правотворчої діяльності у сфері національної безпеки України і важливо, щоб вибудована політика у сфері національної безпеки спрямовувала нашу країну до стабільності у всіх сферах життєдіяльності українського суспільства.

Література

1. Богуцький П.П. Поняття та ознаки права національної безпеки України. *Інформація і право*. 2018. № 3(26). С. 84-93.

УДК 341.824:338.47 (043.2)

Землянкіна М.П., здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Пильгун Н.В., к.ю.н., доцент

ПРАВА І СВОБОДИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Права людини разом з інститутами демократії та верховенством права належать до фундаментальних цінностей сучасного суспільства. У зв'язку з подіями, що відбуваються в Україні, частина громадян були вимушені